

ת"פ 12233/04/16 - מדינת ישראל נגד ד.א., א.א.

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 12233-04-16 מדינת ישראל נ' א' ואח'
תיק חיצוני: 142581/2016

בפני מאשימה נגד נאשמים
כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מדינת ישראל ע"י משטרת ישראל- שלוחת התביעות בעכו
1. ד.א.
ב"כ עוה"ד גבריאלה בבלי, מטעם הסנגוריה הציבורית
2. א.א. (נדון)

החלטה נאשם 1

בהחלטתי מיום 16.11.17 הודעתי כי החלטתי לבטל את הרשעתו של הנאשם מיום 6.9.16 ולהשית על הנאשם צו מבחן, צו של"צ וחתימה על התחייבות. להלן נימוקי.

1. הנאשם, יליד 3.3.1996, הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום אשר צורפו.

2. בת.פ. 31775-07-15 הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עבירה על פי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי העובדות בהן הודה הנאשם אזי בשנת 2014 תקף הנאשם אדם אחר באופן שהלם בראשו באגרופיו עד שהאחר נפל ונבחל בראשו ונגרמה לו המטומה.

3. בת.פ. 12233-04-16 הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן בעבירות איומים, היזק לרכוש במזיד, תקיפה סתם ותקיפה וחבלה ממשית ע"י שניים או יותר, הכל עבירות על פי סעיפים 379, 452, 192, ו-382 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי העובדות בהן הודה הנאשם אזי ביום 3.4.16 הגיע בשעה 23:00 לפיצרייה עת התבקש לעזוב עקב שעת סגירה החל לצעוק ולקלל את המתלוננת חברתו לשעבר העובדת במקום. לאחר שביקשה ממנו להירגע, התקשרה לבעל המקום וסיפרה לו על המתרחש וכי ישוחח עמו. לאחר ששוחחו בטלפון שלה, זרק הנאשם את המכשיר שלה וניפץ אותו. בהמשך ליוו שני מתלוננים, את המתלוננת לביתה. הנאשם הלך אחריה והשליך בקבוק מלא לעברם אך לא פגע בהם. בהמשך, ניגש הנאשם לאחד המתלוננים, קפץ עליו וסטר לו, כשאל אותו מודע, אז הנאשם השיב "סתום את הפה", ושב וסטר לו עד שנהדף. הנאשם החל ללכת אל עבר המתלוננת, מחשש כי יתקוף אותה ניגשו המתלוננים לעברו. הנאשם הרים אבן בידו ואיים לפגוע באחד מהם ואמר

"יש לך עשר שניות ללכת עד שאני שם לך אבן בראש". הנאשם ניסה להגיע לעברם של המתלוננים, והמתלוננת דחפה אותו. בתגובה, הנאשם דחף אותה למעקה סמוך והיא נפלה. לאחר שהמתלוננת הלכה, שב וניסה הנאשם לתקוף את המתלוננים. הנאשם התקשר לאדם אחר ואז הגיע נאשם 2 ותקף חבר של אחד המתלוננים באמצעות בעיטה בכתפו והפלתו ארצה. לאחר מכן תקף מתלונן אחר בבעיטה מאחורי אוזנו ומכה לצווארו עד שנפל. אז תקפו של הנאשמים מתלונן אחר במכות אגרוף בפניו.

4. בישיבת בית המשפט מיום 9.6.16 הציגו כלל הצדדים לכתב האישום בת.פ. 12233-04-16 הסדר לפיו לאחר תיקונו של כתב האישום הנאשמים יודו במיוחס להם. המאשימה תעתור להרשעתם. הסנגורים יבקשו כי בטרם הרשעתם יערך תסקיר בעניינם אשר יבחן בין היתר את שאלת הרשעתם. במסגרת אותו הסדר צירף גם הנאשם את התיק הנוסף.

5. באותו דיון טענו הצדדים לעניין שאלת הרשעה. בהחלטתי מאותו מועד ציינתי כי עניינם של שני הנאשמים אינו זהה. ציינתי כי בכתב האישום המשותף להם הנאשם 1, אשר עניינו נדון כעת, הוא הדמות המובילה. מיוחסים לו יותר מקרי אלימות, יחד עם זאת, נאשם 2 הצטרף רק בסוף ולו מיוחסת האלימות החמורה יותר. הבדל נוסף נעוץ בכך כי לנאשם 1 תיק נוסף, אירוע נוסף אשר אינו מאפשר לקבוע כי מדובר במעידה חד פעמית.

באשר לנאשם אשר בפני טענה הסנגורית ביחס לכך כי הוא אדם צעיר המצוי בהליכי שיקום והליכי גיוס לצה"ל והרשעה עלולה לסכל זאת. ציינתי כי העבירות אשר בוצעו בת.פ. 12233-04-16 בוצעו כאשר כבר ידע כי הוא בהליכי גיוס כחודשיים לפני מתן אותה החלטה. הוא בחר לפעול כך ולבחירתו יש מחיה. בסופו של דבר מצאתי לנכון באותו שלב להרשיע את נאשם 1, הנדון כעת, ושלא להרשיע את נאשם 2. עוד ציינתי כי החלטתי יכולה להשתנות לאחר קבלת תסקירי שירות המבחן וטעוניהם מלאים של הצדדים.

6. נערכו ארבעה תסקירי שירות המבחן בעניינו של הנאשם. התסקירים נפרסים על תקופה של כשנה מעקב של שירות המבחן אחר התקדמות הליכי שיקומו של הנאשם.

א. בתסקיר הראשון אשר הוגש ביום 8.12.16 מציין שירות המבחן כי הנאשם כבן 20. התסקיר סוקר את ילדותו ונערותו ומציין מפיו כי הרבה לשתות אלכוהול ולעשן סמים עד לטיפול שעבר ב"מלכישוע". בדיקת שתן שנערכה לו העידה על ניקיון מסמים. הנאשם נטל אחריות מלאה לעבירות שביצע בשני כתביה אישום שצורפו תוך שחש חרטה מלווה בבושה ואשמה. הוא הביע רצון בשינוי וביקש עזרה טיפולית. שירות המבחן התרשם מיכולתו של הנאשם לטול אחריות על התנהגותו ולהתחבר מבחינה רגשית לחומרתן והשלכותיהן על הקורבנות. עוד מציין שירות המבחן את העובדה כי הוא שומר על רצף תעסוקתי. באותו שלב שירות המבחן התרשם כי ללא מעורבות טיפולית קיימת רמת סיכון בינונית- גבוהה להישנות עבירות דומות בעתיד. שירות המבחן המליץ בסופו של דבר על דחיית הדיון בעניינו למשך ארבעה חודשים במהלכו תבחן בין היתר שאלת ניקונו מסמים וכן מידת יכולתו לשתף פעולה עם גורמי טיפול לאורך זמן.

ב. תסקיר שני הוגש ביום 14.3.17. בתסקיר זה מספר שירות המבחן על הפנייתו של הנאשם לטיפול בעמותת "אפשר" וכי מהדיווח של העמותה מתברר כי הנאשם משתף פעולה בתהליך הטיפול ומתמיד בו. באותו תסקיר המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך 12 חודשים וכן להשית עליו צו של"צ בהיקף של 150 שעות. כל זאת ללא הרשעתו בדין לאור התקדמותו בתהליך הטיפול ונטילת האחריות המלאה תוך חיבור רגשי.

ג. בישיבת בית המשפט אשר התקיימה ביום 22.3.17 החלטתי על קבלת תסקיר נוסף, לאור הערות של שירות המבחן בדבר בחינת הליך לצדק מאחה ורצונם של הסנגורים למצות הליך זה.

תסקיר שלישי הוגש ביום 20.6.17. באשר לצדק מאחה, הליך זה לא צלח על אף נכונותו של הנאשם. שירות המבחן הוסיף ודיווח כי הנאשם מתמיד בהגעה לפגישות בעמותת אולם, ההתרשמות היא כי הוא עדין מצוי בשלב ראשוני בהליך הטיפול. הוא התקשה לשתף בכל תחושותיו והעדיף לקבוע פגישה נוספת אליה לא הופיע. לפיכך, שירות המבחן מצא כי נכון הוא להמליץ על דחייה נוספת של ארבעה חודשים לשם המשך ההליך בעמותת "אפשר" ובחינת הטיפול לאורך זמן.

ד. תסקיר אחרון הוגש ביום 23.10.17. בתסקיר זה מציין שירות המבחן כי מעמותת "אפשר" עולה שיפור ראשוני ביכולותיו של הנאשם. הוא מתמיד להגיע לשיחות הטיפוליות הפרטניות והקבוצתיות ושמר על ניקיונו מאלכוהול ורצף תעסוקתי. בפני שירות המבחן ציין כי הטיפול משמעותי עבורו, תוך פירוט התרומה של כל טיפול לחייו. שירות המבחן מסיים בהמלצה להעמיד את הנאשם תחת צו מבחן למשך 18 חודשים בהם ימשיך את הטיפול לצד צו של"צ בהיקף של 150 שעות.

שירות המבחן שב ומציין כי על פי המלצתו אין להרשיע את הנאשם על מנת שלא לחבל בהתפתחותו במישור התעסוקתי והלימודי כדי שלא לצמצם את האופציות הפתוחות לפניו ובשים לב לתהליך שעבר.

7. הסנגור ביקש להעיד כעד אופי את מעסיקו של הנאשם. המעסיק, מר ק.פ.

ציין כי הנאשם עובד אצלו מתחילת שנת 2015 בתחילה כעובד רגיל כמו כל אחד אולם, לאחר מכן החל לפתח תכונות של אחריות ובגרות, "הגדלת ראש" ורצינות. הוא ציין כי כל המחמאות שהעסק מקבל, הוא מייחס אותן לנאשם. העסק גדל משמעותית והנאשם קיבל את הצעתו של המעסיק להפוך למנהל תפעול של חמישה סניפים וסניף נוסף בהקמה. לשיטתו האירוע התרחש שעה בה הייתה הפסקה בעבודתו של הנאשם אצלו למשך חצי שנה, לדבריו כנראה בשל חוסר מסגרת. המעביד שיבח אותו והדגיש עד כמה הוא יכול לסמוך עליו. ניכר כי הנאשם חשוב לו מאוד וכי תרומתו לעסק נכבדה.

8. לישיבת הטיעונים לעונש הגיעה גם המדריכה הטיפולית בעמותת "אפשר", אשר למרות החרیגה מסדרי הדין (באמצע טענות הסנגורית לעונש), אפשרתי את העדתה כעדת אופי. הגב' מיכל אגני סיפרה כי היא מכירה את הנאשם בערך 11 חודשים. היא תיארה התפתחות משמעותית מאוד שחלה בטיפול בנאשם, בפגישות הראשונות ד' היה יושב שעה וחצי ולא מוציא מילה מלבד שם ומה שלומו וכי " לאט לאט

הפרח פרח". וכי כיום זה מדהים לראות את התהליך שהוא עושה. הוא מגיע לכל הפגישות ולכל השיחות הפרטניות עם העו"ס שלו. בתשובה לשאלות ב"כ המאשימה היא ציינה כי הטיפול בד"כ לוקח כשנתיים אולם זה אישי ותלוי במידת שיתוף הפעולה. הנאשם מצוי בערך באמצע הטיפול וחשוב מאוד כי ימשיך אותו.

ד' נמצא בערך באמצע תהליך טיפולי שנורא חשוב שימשיך אותו. וכן השיבה לשאלה-

"ש. את מאמינה בהליך שד' עובר ?

ת. מאוד. אחרת לא הייתי פה. "

9. אציין גם את התרשמותי. מכל המפורט לעיל ומעבר לכך מהופעותיו של הנאשם בפני התרשמתי עמוקות מאדם צעיר עם יכולות גבוהות. הפער הגדול בין המקום בו היה מצוי שעה בה החל ההליך הפלילי בפני לבין המקום בו הוא מצוי בעת יכול להיזקק לסיוע של שירות המבחן, של באת כוחו, עמותת אפשר ומעבידו אשר נותן לו מסגרת, מאמין בו ומספק לו מקום להביע את חזקותיו ולהתפתח. אולם, **בראש ובראשונה** להחלטתו של הנאשם, של ד', לערוך שינוי משמעותי בחייו. מעקב אחר תסקירי שירות המבחן ואחר התנהלותו בדיונים שבפני משקף בצורה ברורה התפתחות זו. העובדה כי שירות המבחן ועמותת אפשר עוקבים ומטלפים בו במשך קרוב לשנה, מלמדת כי מדובר בהליך יציב ולא באירוע חד פעמי ורצון שלא נבחן במבחן המציאות.

10. הנאשם הביע בפני את נכונותו לעמוד בצו מבחן לאורך תקופה ארוכה, את נכונותו על אף העבודה הקשה בה הוא עובד והפגישות הטיפוליות, להוסיף לסדר יומו גם צו של"צ בהיקף משמעותי, וביקש בכל דרך שלא יורשע. בתשובה לשאלתי כיצד יבצע בתוך כל העומס הזה את השל"צ השיב באילו שעות יבצע את השל"צ וכי את ההתמודדות עם הלחץ יעשה במסגרת הטיפול הקבוצתי. ניכר כי הוא מפנים את המסרים הטיפולים, מתייחס לדברים בצורה בוגרת ואחראית ולא עושה אידאליזציה של המצב. על ידי כלל הגורמים שהעידו וטענו לטובתו וקודם כל מפיו הבנתי כי מבחינת ההליך השיקומי קיימת חשיבות רבה לביטול הרשעתו.

11. התרמתי כי מדובר באדם צעיר, אשר נקודת הפתיחה לחייו הייתה בעייתית והוא פנה לאפיקי התנהגות וניהול אורח חיים אשר יכלו להמשיך ולדרדרו מעבר לשני כתבי אישום אלו. ההליך המשפטי אשר החל בעניינו נתן לו את קריאת הכיוון הנחוצה, לצד הושתת היד לסיוע על ידי שירות המבחן באמצעות עמותת אפשר" הנאשם ניצל כל יד מסייעת שנשלחה לעברו וממצה את שיכול להפיק הן ממסגרת העבודה והן מהטיפול. מדובר באדם עם כוחות חזקים, שכן בלעדיהם לא יכול היה לעשות שינוי זה בחייו. כוחות אלו באים לידי ביטוי בעבודתו. לצד כל זאת ניכר כי ברור לו כי הדרך לא תמה וכי הוא נזקק עדין להמשך סיוע ותמיכה של שירות המבחן והטיפול בעמותה.

12. הרשעתו של אדם בפלילים בגין עבירה שביצע, היא דרך המלך המשרתת את מטרת ההליך הפלילי.

לא בנקל ימנע בית המשפט מהרשעתו של אדם בעבירות אלימות בוודאי כאשר מדובר בשני כתבי אישום.

לעניין זה ראה דבריה של כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ. קליין-

"ההרשעה הפלילית של נאשם שאשמתו הוכחה ותוצאותיה, הן מרכיב חיוני בהליך הפלילי; הן נועדו למצות את תכליותיו המגוונות: להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה, שגמול עונשי בצידו. חברה המבקשת להפעיל את ההליך הפלילי בדרך אפקטיבית, שוויונית והוגנת, תתקשה להשלים עם גישה שיפוטית הפוטרת נאשמים, חדשות לבקרים, מהרשעה פלילית, אף שאחריותם הפלילית הוכחה. שהרי ההרשעה היא הביטוי השיפוטי לאחריות הפלילית שהוכחה, ובלעדיה נותרת קביעת האחריות הפלילית חסרה את החוליה האחרונה, המוסיפה לה את המשמעות המשפטית הנורמטיבית הנדרשת."

13. יחד עם זאת מצא המחוקק לנכון לאפשר סטייה מעקרון זה במקרים חריגים. המחוקק קבע כי בסמכותו של בית המשפט שלא להרשיע נאשם גם אם מצא כי ביצע עבירה, ראה סעיף 71א(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי, תשל"ז-1977 מאפשר גם לבטל הרשעתו של נאשם אם יש מקום לתת צו של"צ, צו מבחן או התחייבות.

14. בע"פ לאופר נ. מדינת ישראל קובע בית המשפט העליון מבחן ליישומה של הוראת החוק המאפשרת אי הרשעה. יש לציין כי מבחן זה מופיע בפסק הדין לאחר שבית המשפט העליון סוקר את הפסיקה שקדמה לו לעניין אי הרשעה, ובכלל זה מפנה גם להלכת כתב (ע"פ 2083/96 כתב נ. מדינת ישראל, פד"י נב (3) 337).

על פי המבחן בפס"ד לאופר- "מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה." בפסק הדין ממשיכה כב' השופטת פרוקצ'יה ומפרטת את השיקולים שיש לשקול בבוא ביהמ"ש ליישם מבחן זה.

10. במקרה אשר בפניי, ישנה חומרה רבה לכל מעשה אלימות ובוודאי לארוע מתמשך כמו בת.פ. 12233-04-16 ולאור אירוע לא קל כמתואר בת.פ. 31775-07-15 והעובדה כי מדובר בשניהם ולא באחד. יחד עם זאת, במקרה זה מדובר בנאשם אשר עבר וממשיך ועובר הליך משמעותי מאוד בחייו. יש לחזקו הליך זה וברי לו כי הרוויח ביושר את הזכות כי יקבל את מיכת בית המשפט בהליך זה. הנאשם הוכיח רצינותו והתמדתו .

11. מכל האמור לעיל, עולה לטעמי כי יש לסיים את ההליך ללא הרשעת הנאשם ומשמעות הדבר כמובן,

גזירת העונש מתחם למתחם הענישה. לעניין זה יש לציין כי גם אם יבחן את המקרה עפ"י הוראות סעיף 40ד לחוק העונשין, אזי משיקולי שיקום גם כן ניתן לסטות לקולא וזאת על בסיס תסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הסיכון להישנות עבירות דומות הינו נמוך.

12. לפיכך, ועל פי מבחן פס"ד לאופר מתקיימות נסיבות מיוחדות וחריגות בהן נוצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, וקמה הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה.

13. יש לזכור, וענין זה הובהר לנאשם, כי אם לא יתמיד בהליך אזי ישוב לבית המשפט לגזירת עונשו ובוודאי להרשעתו.

14. כפי שהודעתי בישיבת בית המשפט מיום 16.11.17, הנני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם מיום 9.6.16 ומשיתה על הנאשם-

א. צו מבחן למשך 18 חודשים במסגרתו יבצע את כל הנדרש על ידי שירות המבחן.

הוסבר לנאשם משמעות צו המבחן ומשמעות הפרתו והוא קיבל אותו על עצמו.

ב. צו של"צ בהיקף של 150 שעות בהתאם לתכנית של"צ שתוגש על ידי שירות המבחן.

הוסבר לנאשם משמעות צו השל"צ ומשמעות הפרתו והוא קיבל אותו על עצמו.

ג. חתימה על התחייבות עצמית על סך 5,000 ש"ח להמנע במשך שנתיים על כל עבירת אלימות. אם לא יחתום על ההתחייבות היום יאסר למשך 3 ימים.

המזכירות תמצאי עתק ההחלטה לצדדים ולשירות המבחן.

זכות ערעור למשך 45 יום.

ניתנה היום, י' כסלו תשע"ח, 28 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.